

Aoc-leerlingen namen deel aan landelijke natuurwerkdag 'Er valt meer uit te halen'

Aoc-leerlingen namen deel aan de Landelijke Natuurwerkdag op 5 november en staken de handen flink uit de mouwen. Nu beperkte hun bijdrage zich tot spierkracht. Met hun achtergrondkennis en leidinggevende capaciteiten kunnen ze in de toekomst een nog grotere bijdrage leveren.

De tractor met het veewagentje hotst over de zandweg. Vandaag vervoert de bestuurder geen herkauwers maar medewerkers aan de Landelijke Natuurwerkdag naar hun werkplek. De passagiers zien er de humor er wel van in. Na een kop koffie met Twentse krentewegge popelen ze om aan de slag te gaan. Deze groep behoort tot de tienduizend vrijwilligers die zaterdag 5 november deelnemen aan de vijfde Landelijke Natuurwerkdag. Hun werkterrein, De Elsmoat, bevindt zich op enkele honderden meters afstand. In dit natuurgebied

aan de rand van Enschede leeft de boomkikker en groeien zeldzame planten als zonnedauw. Enkele agrarische ondernemers, verenigd in een stichting, verzorgen het onderhoud van dit terrein en enkele houtwallen in de onmiddellijke omgeving. Het bos probeert dit gebied te herwinnen wat het wooncomfort van de kikker in gevaar brengt. Op de deelnemers rust vandaag de taak de opmars van elzen en berken te stuiten.

Knock out

Het gezelschap bestaat uit de agrarische

Task force beschermt territorium boomkikker

ondernemers, vier mbo-leerlingen van de opleiding Land Water en Milieu van AOC Oost in Almelo aangevuld met enkele Enschedese vrijwilligers. De jongste telg in het gezelschap, de vijfjarige Jasper, vertelt dat hij evenals zijn vader graag in de natuur werkt. De korte kennismaking tijdens de rit maakt één ding duidelijk: het heterogene gezelschap ziet een dagje in de natuur als leuk en uitdagend. Het geronk van de tractor verstomt, de bestuurder laat de klep zakken. Het werkterrein van enkele hectares ligt, omzoomd door houtwallen en enkele weilanden voor ons. Iedereen pakt een spade, een zaag en een paar handschoenen. Zonder verdere aanwijzingen gaan ze aan de slag. Enthousiast steek ik m'n schop in de grond en ga de vijand te lijf. Na enkele flinke oorwas-singen is het tijd voor de knock-out. Met beide handen omklem ik de berk, of misschien is het wel een els, en trek er stevig aan. Vergeet het, de scheut glijdt door m'n handen en met moeite voor-kom ik een achterwaartse buiteling. Balen, tijdens de generale repetitie in m'n tuin toonden enkele uitgegroeide planten minder karakter.

Roofdieren

Patrick ten Damme en Daniël Hartman bieden hulp. Ze adviseren niet aan één

kant maar rondom te steken." Dan gaat het beter", moedigt Patrick aan. Als leerlingen van het derde leerjaar van de mbo-opleiding Land, Water en Milieu van AOC Oost in Almelo kennen ze de nukken van onze tegenstanders. Ze vertellen dat hun deelname mede voortvloeit uit hun opleiding. Ze offeren een zaterdag op, maar kregen als compensatie gisteren een vrije dag. Het werk en de omgeving vinden ze leuk: "Hier gaat het ergens om, dat vergroot onze motivatie", vindt Patrick. Genoeg gekletst, de leefomstandigheden van de boomkikker dulden geen lange pauzes. Langzamerhand gaat het beter. Het helpt wanneer je de elzen en berken als roofdieren beschouwt, ze bedreigen niet alleen de boomkikker maar ook mij. Het zweet gutst, m'n trui gaat uit. Een meisje trakteert op snoepjes. Goed getimed, de aanval op een weerbarstige stronk vereist een shot suiker. Ook nu weer leiden Patrick en Daniël m'n adrenaline in goede banen. Bij het afzagen van een stronk adviseren me voor een optimaal resultaat schuin te zagen.

Netwerk

Ze beheersen het kunstje, maar belijden dit vandaag nauwelijks. Hun vakdocent vond de Natuurwerkdag juist een mooie gelegenheid om leidinggevende vaar-

digheden te oefenen, maar Patrick en Daniël vinden dat de omstandigheden zich hier nauwelijks voor lenen. De agrariërs verstaan hun vak, de groep is klein en daarnaast coördineert locatieleider Gerrit Meutstege de werkzaamheden. Hij vertegenwoordigt de stichting Stawel. Deze adviserende en stimulerende organisatie op het terrein van plattelandsvernieuwing vervult in opdracht van de gemeente Enschede een coördinerende rol in het landschapsonderhoud. De twee jongens beperken zich daarom tot individuele tips. Zo maken Patrick en Jasper samen een dikke stomp een kopje kleiner. De aoc-leerlingen leren vandaag weinig nieuws, wel vonden ze de instructie voorafgaand aan de werkzaamheden leuk. Daniël: "Je leert iets meer over de achtergronden van het gebied kennen." De meerwaarde schuilt daarnaast in de contacten. Meutstege vertelt dat hij in de toekomst de leerlingen graag bij de vergaderingen, promotie en organisatie van dergelijke dagen betreft: "We achten ze met hun opleiding in staat het draaiboek van dergelijke dagen samen te stellen." Ook andere mogelijkheden dienen zich aan. Een projectenbureau maakt onderdeel uit van de aoc-leerlingen en door de nieuwe contacten biedt dit kansen voor meerdere opdrachten. "We investeren in een netwerk", vindt Patrick.

Kikker

Een bord erwtensoep en een groeiende stapel afvalhout stimuleren de vrijwilligers. Een blik op het horloge leert dat we het legioen berken en elzen vandaag niet meer de genadeslag zullen toedienen. Plotseling klinkt er een kreet: "Ik zie een kikker." Geheel onverwacht en tegen de regels van de natuur in maakt een bruine kikker als een woordvoerder van de kikkergemeenschap zijn opwachting. Hij kwaakt niet maar springt slechts heen en weer. Geeft niks, soms zegt lichaamstaal meer dan een langdurige rede. Zijn verschijning is al voldoende, voor hem en zijn makkers deden we het vandaag. □

Portfolio-verplichting

De vierjarige mbo-opleiding Land, Water en Milieu van AOC Oost in Almelo telt zeventig leerlingen. Veertig namen op zeven verschillende locaties in Overijssel deel aan de Landelijke Natuurwerkdag. De overigen voldoen met deelname aan de Boomplandag, een open dag van Staatsbosheer of een andere activiteit aan deze portfolio-verplichting Coördinator Dick van der Neut vertelt dat jaarlijks één dag op het vakgebied gericht vrijwilligerswerk op het programma staat. Dit jaar is alleen deelname voldoende. Hij denkt echter dat dergelijke dagen meer opleidingsmogelijkheden bieden. Een inventarisa-

tie van de werkzaamheden, de logistieke voorbereiding, instructie van de deelnemers en leidinggevende rollen tijdens de uitvoering behoren tot de mogelijkheden. Dit jaar vond hij het echter nog te vroeg voor ambitieuze doelstellingen. "Eerst zien hoe dit loopt, dan kijken we verder. Op basis van deze ervaring proberen we dit initiatief uit te bouwen." De reacties van de leerlingen verschilden. Sommigen vonden het leerzaam, anderen vonden het alleen leuk in de natuur te werken. Van der Neut: "Een motorkettingzaag spreekt meer tot de verbeelding."